

«Քայլ առ քայլ» բարեգործական հիմնադրամ

«Նախադպրոցական հաստատության մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զարգացման» ծրագիր

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Թեմա՝ Մանկավարժական աշխատողի համագործակցությունը գործընկերների հետ՝ փորձի փոխանակման և մասնագիտական գործունեության արդյունավետության բարձրացման նպատակով.

Դաստիարակ՝ Մխիթարյան Մարիամ

Մանկապարտեզ՝ «Փարաքար համայնքի

Մերձավան մանկապարտեզ » ՀՈԱԿ

2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....3

ԳԼՈՒԽ 1

Ցանցային մանկավարժական համայնքները որպես մանկավարժական փորձի փոխանակման միջոց.....

ԳԼՈՒԽ 2

**Գաստիարակների համագործակցությունը ինտեգրված դասերի
Կազմակերպման շրջանակներում.....9**

**Առարկայական մասնախմբերը՝ որպես Գաստիարակների
համագործակցության ու փոխօգնության հարթակ.....11**

Ընդլայնված մանկավարժական փորձ.....12

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ.....15

Մեթոդիստի դիտարկումը.....16

Եզրակացություն.....17

Գրականության ցանկ.....18

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ինչպես գիտեք, «դաշտում մենակ մարտիկ չկա», ուստի շատ կարելու է ունենալ համախոհների թիմ ոչ միայն ձեր ուսումնական հաստատությունում, այլև քաղաքի եւ երկրի ուսումնական հաստատություններում: Մանկապարտեզում հաջող վերափոխումների պայմաններն են տարբեր մանկապարտեզների դաստիարակների ստեղծագործական

համագործակցությունը, գործընթացում նոր մոտեցումների ներդրումը, դաստիարակների կանոնավոր շփումը ցանցային մանկավարժական համայնքում:

Հետազոտական աշխատանքի նպատակը-

□ Հետազոտական աշխատանքում ուսումնասիրել եւ նկարագրում են <Դաստիարակի համագործակցությունը գործընկերների հետ փորձի փոխանակման եւ մասնագիտական գործունեության արդյունավետության բարձրացման նպատակով> թեման , որտեղ քննարկում է համագործակցության մի շարք մոդելներ:

Աշխատանքում քննարկվում է դաստիարակի աշխատանքային խոչնդոտները՝

- ծանրաբեռնվածությունը,
- նորամուծությունները,
- սրընթաց փոփոխությունները,
- գիտելիքի փոխանակման հոգեբանական արմատները,
- գիտելիքները գործընկերների հետ կիսելու պատրաստակամության զարգացումը,
- մանկավարժական ընդլայնված փորձը,
- ցանցային մանկավարժական համայնքներում փորձի փոխանակման տարբերակները
- Դաստիաէակի օրինակելի կերպարը:

Դաստիարակների միջեւ գիտելիքների փոխանակումը բարձրացնում է նրանցից յուրաքանչյուրի արդյունավետությունը: Կազմակերպությունը դառնում է ավելի արդյունավետ եւ, հետեւաբար, ավելի հաջողակ:

Նման «կոլեկտիվ միտքը» օգնում է՝ խնայված ժամանակ՝ տեղեկատվության որոնման մեջ, թույլ է տալիս արագ գտնել գիտելիքների փոխանցման նոր մոտեցումներ, ինչը հանգեցնում է օրիգինալ գաղափարների ծնունդին: Ի վերջո, հաղթում է կրթության որակը:

Հայկական մանկապարտեզների խմբերում հաջող մեթոդների եւ հմտությունների փոխանակման գործիքներ, անկասկած, կան, բայց դրանք միշտ չէ, որ աշխատում են:

Այսպիսով, նախադպրոցականի մակարդակի մեթոդական միավորումները, որոնց շրջանակներում մեկ կամ հարակից մասնագիտությունների դաստիարակները պետք է պարբերաբար փորձի փոխանակում կատարեն, հաճախ «զարգանում են» վերահսկողության միջոցի: Մանկավարժական սեմինարները (շրջան, քաղաք) եւ բաց դասերը մանկապարտեզում հաճախ վերածվում են «ցուցադրական ներկայացումների», որոնց հետեւում հազվադեպ կարելի է տեսնել Դաստիարակի առօրյա պրակտիկան եւ անհատականությունը: Միեւնույն ժամանակ Դաստիարակ չափազանց դժկամությամբ են գործընկերներին հրավիրում սովորական, սովորական դասերի:

Դաստիարակների հանդիպումներն ու առցանց քննարկումները նույնպես քիչ օգուտ են տալիս գիտելիքների փոխանակման առումով: Մանկավարժական բլոգներում եւ ֆորումներում քննարկումները հաճախ վերածվում են «դժգոհությունների դաստիարակների կյանքից»: Այսպես թե այնպես, այս ամենը, ավելի շուտ, ընդամենը գիտելիքի փոխանակման իմիտացիա է, զուտ ֆորմալ «կոլեկտիվ միտք»: Ամեն դեպքում, խոսք չի կարող լինել դաստիարակների մասնագիտական արդյունավետ փոխգործակցության մասին, որը մանկապարտեզը կհասցնեք զարգացման նոր փուլ:

ԳԼՈՒԽ 1

Ցանցային մանկավարժական համայնքները որպես մանկավարժական փորձի փոխանակման միջոց .

Ներկայիս սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը բնութագրվում է նրանով, որ մարդկային գործունեության բազմաթիվ ոլորտներ, այդ թվում՝ կրթությունը, սրընթաց զարգանում են տարբեր նորարարությունների ներդրման շնորհիվ: Այս իրավիճակում հայտնված անձը պետք է լինի ոչ միայն դրանց իրականացման գործում կատարող, այլև նորարարական գործընթացների անմիջական ստեղծող: Այսօր դաստիարակից պահանջվում է «պատրաստ լինել ադեկվատ կերպով դիմավորելու յուրաքանչյուր մասնագիտական իրավիճակ, պատրաստ լինել վերապատրաստման արագ փոփոխվող միջավայրում»:

մանկապարտեզում կրթական եւ ճանաչողական գործընթացի դաստիարակի կառավարման արդյունավետության խնդիրը կարող է լուծվել միայն յուրաքանչյուր դաստիարակի բարձր կոմպետենտության եւ համապատասխան մասնագիտական կարողությունների ապահովման դեպքում:

Մասնագիտական գերազանցությունը բնութագրվում է ուսուցման, կրթության կառավարման եւ հոգեպես հարուստ, ֆիզիկապես առողջ մարդու զարգացման մասնագիտական հմտությունների մակարդակով:

Դաստիարակի ժամանակակից ինքնակրթությունը, նրա որակավորման բարձրացումը եւ մանկավարժական փորձի փոխանակումը պետք է անցնեն ցանցային մանկավարժական համայնքներով:

Տարբեր մարդկանց համար այս հասկացությունը տարբեր բաներ է նշանակում: Ամենապարզ իմաստով համայնքը միմյանց հետ շփվող մարդկանց մի ամբողջություն է: Համայնքի ձևավորման եւ գոյության համար մեծ նշանակություն ունեն հետեւյալ հատկանիշները.

- Ընդհանուր նպատակներ, հետաքրքրություններ եւ կարիքներ:
- Համօգտագործվող ռեսուրսներ, որոնց հասանելի են համայնքի անդամները
- Ընդհանուր համատեքստը եւ հաղորդակցության լեզուն, որոնցում ընկղմված են համայնքի անդամները:

Առցանց համայնքը մարդկանց խումբ է, ովքեր հաղորդակցվում եւ համատեղ գործունեություն են իրականացնում՝ օգտագործելով համակարգչային ցանցի հնարավորությունները:

Համակարգչային ցանցը (Ինտերնետ), փաստաթղթային ցանցը (World Wide Web) եւ ծրագրային ապահովումը (սոցիալական ծառայություններ) կապում են ոչ միայն համակարգիչներին եւ փաստաթղթերին, այլև մարդկանց, ովքեր օգտագործում են այդ համակարգիչները, փաստաթղթերը եւ ծառայությունները:

Ցանցային մանկավարժական համայնքը մարդկանց խումբ է, ովքեր հաղորդակցվում եւ համատեղ մանկավարժական գործունեություն են իրականացնում համակարգչային ցանցային գործիքների միջոցով:

Ցանցի աջակցությունը նոր հնարավորություններ է բացում համայնքների համար՝ ներկայացնելու իրենց թվային արխիվները եւ ներգրավելու նոր անդամներ:

Համակարգչային տեխնոլոգիաների զարգացման հետ մեկտեղ գիտելիքի փոխանակման համայնքներն ունեն գիտելիքների պահպանման նոր ձևեր եւ նոր ծրագրային ծառայություններ, որոնք հեշտացնում են գիտելիքների կառավարումը եւ

այդ գիտելիքների օգտագործումը համայնքի ծայրամասում գտնվող նորեկների կողմից: Ցանցային համայնքը մանկավարժական պրակտիկայի համար բացում է հետեւյալ հնարավորությունները.

1) բաց, անվճար եւ անվճար էլեկտրոնային ռեսուրսների օգտագործումը. 2) ցանցային կրթական բովանդակության ինքնուրույն ստեղծում.

3) տեղեկատվական հասկացությունների, գիտելիքների եւ հմտությունների զարգացում:

4) պրակտիկայի համայնքի անդամների գործունեության մոնիտորինգ:

Ցանցային մանկավարժական համայնքը ռեսուրս է, որը ստեղծված է համախոհների, մեր երկրի տարբեր մարզերի Դաստիարակների , շփման համար, ովքեր ցանկանում են կիսվել իրենց փորձով, վիճել, պատմել իրենց մասին եւ ստանալ անհրաժեշտ տեղեկատվություն:

Համայնքի նպատակները.

- մանկավարժական փորձի փոխանակում;
- հաղորդակցություն տարբեր տարածաշրջանների գործընկերների հետ; - վերապատրաստում;
- նոր գիտելիքների ձեռքբերում:

Նշաններ՝ համախոհների թիմ: Տեսակներ:

- Մոնոառարկա;
 - Բազմառարկայական;
 - Դաշնային, մարզային, մունիցիպալ, մանկապարտեզ Գործունեության ձեւերը.
 - Հեռավար ուսուցում համայնքում;
 - հաղորդակցություն ֆորումներում, գրույցներում; - վեր էջերի ստեղծում եւ այլն:
- Ցանցային մանկավարժական համայնքներում կիրառվում են գործունեության հետեւյալ ձեւերը.

- Վերապատրաստման սեմինար • Վիրտուալ կոնֆերանս
- Մրցույթ
- Նախագիծ
- Պահեստամաս
- Վիրտուալ երեկույթ
- «Աշխատաժողով» կամ վարպետության դաս
- Հարցազրույց
- Զրույցի քննարկում •/Կոնֆերանս

Ցանցային մանկավարժական համայնքներում հնարավոր է աջակցել գործունեությանը՝ օգտագործելով հետեւյալ միջոցները.

- Մանկական համայնք ստեղծելու գործիք՝ հիմնականի ներսում; • Վիքի էջ ստեղծելու գործիք;
- Բլոգ;
- Ֆորում;
- Համայնքի անդամների միջեւ հետադարձ կապի ձեւ (ներքին նամակագրություն);
- Լուսանկարների պատկերասրահ;
- Հայտարարություններ եւ հաղորդագրություններ ստեղծելու գործիք եւ այլն:

Զեւերը կարող են ինտեգրվել: Օրինակ՝ բլոգը կարող է լինել ոչ միայն տեքստ, այլ նաեւ թույլ է տալիս մեկնաբանություններում ավելացնել լուսանկարների պատկերասրահներ՝ քվեարկելու հնարավորությամբ:

Ցանցում անհրաժեշտություն կար ստեղծել այնպիսի տարածք, որը հնարավորություն կտար գտնել իրենց հուզող մասնագիտական բազմաթիվ հարցերի պատասխանները, ցույց տալ իրենց գործունեությունը եւ կատարելագործել իրենց մասնագիտական պատրաստվածությունը: Այս համայնքի հիմնական նպատակը պետք է լինի դաստիարակների պատրաստել ցանցում մասնագիտական գործունեությանը: Դաստիարակները կարող են առաջարկություններ գտնել ցանցում հնարավոր գործողությունների, ցանցում տարբեր միջոցառումներին մասնակցելու կամ

անցկացնելու մեթոդական մշակումների վերաբերյալ (նախագծեր, մրցույթներ, կոնֆերանսներ, ֆորումներ եւ այլն):

Ամենակարելու գործոններից մեկն այն է, որ մասնագիտական ցանցային համայնքների անդամները հնարավորություն ունեն ձեռք բերելու նոր գիտելիքներ իրենց մասնագիտության ոլորտում՝ դրանով իսկ բարձրացնելով իրենց մասնագիտական կարողությունների մակարդակը: Սա ոչ այլ ինչ է, քան ցմահ ուսուցման օրինակ:

Ինչպե՞ս զարգացնել գիտելիքները կիսելու պատրաստականությունը:

Բարձրացնել աշխատողների ինքնավարությունը: Սա նշանակում է դաստիարակյալ տալ աշխատանքի մեթոդներ ընտրելու ազատություն եւ նրա որոշումների եւ առաջադրանքների կատարման եղանակների նկատմամբ խիստ վերահսկողության բացակայություն: Այսօր, սակայն, ռուսական հաստատություններում հակառակ ընթացքն է

ընթանում. դաստիաէակի ինքնավարությունն ավելի ու ավելի է սահմանափակվում տեսչական մարմինների եւ տնօրենի վերահսկողության ուժեղացմամբ: Սա խանգարում է աշխատանքին ընդհանրապես եւ գիտելիքի փոխանակմանը մասնավորապես: Պրոֆեսիոնալ երկխոսությունը «վերակենդանացնելու» երկրորդ ազդրիթմը հետադարձ կապի ստեղծումն է, որը գործում է մարդու հիմնական հոգեբանական կարիքի միջոցով՝ «ներգրավման անհրաժեշտության»:

Հետադարձ կապը «ամրապնդում է անհատի ցանկալի վարքը», քանի որ անմիջական սոցիալական միջավայրն այն ճանաչում է որպես կարելու: Այլ կերպ ասած, դաստիարակներին պարբերաբար ցույց տալով, որ գործընկերների հետ գիտելիքների փոխանակումը մանկապարտեզում արժեքավոր է համարվում, կարելի է անուղղակիորեն ուժեղացնել դաստիարակների փոխգործակցության ներքին մոտիվացիան, կարծում են աշխատանքի հեղինակները: Ներքին մոտիվացիան ուժեղացնելու երրորդ բաղադրատոմսը կապված է այն բանի հետ, որը հայտնի է որպես տրանսֆորմացիոն առաջնորդություն: Այն ներառում է աշխատողների զարգացման շեշտադրում, «ստեղծագործություն»՝ երեւակայություն եւ անկախ մտածողություն օգտագործելու վերաբերմունք, ապագայի հստակ եւ լավատեսական պատկեր ստեղծելու, ինչպես նաեւ աշխատողների վրա

ազդելու՝ փորձելով նրանց համար օրինակելի լինել: Փաստորեն, այստեղ ուժեղ է կորպորատիվ թիմ կառուցելու տարրը՝ ապագայի ընդհանուր տեսլական, ստեղծագործական փոխազդեցություն եւ այլն: Վերջապես, կան կադրային որոշումներ, որոնք նպաստում են գիտելիքների փոխանակմանը: Այսպիսով, օրինակ, նոր աշխատակիցներ ընդունելիս իմաստ ունի հաշվի առնել գիտելիքները փոխանցելու եւ ընկալելու պատրաստականությունը:

դաստիարակի գիտելիքների ձեռքբերման կարողությունների զարգացում
Գիտելիքը կիսելու համար դաստիարակի համար կարելու է ունենալ անձնական փորձ եւ ձեռք բերել դասավանդման հմտություններ: Յուրաքանչյուր դաստիարակը ունի իր մարտավարությունը, թե ինչպես պահել դասարանի ուշադրությունը, ինչպես ներկայացնել որոշակի թեմա եւ հետաքրքրել ուսանողներին: Այնուամենայնիվ, խնդիրն այն է, որ հետազոտողները կարծում են, որ նման գիտելիքները «ենթադրյալ» են, եւ առանց մասնագիտական ինքնամտածողության, առանց այն հասկանալու, երբեմն դաստիարակի համար դժվար է բացահայտել եւ ձեւակերպել իր գիտելիքները:

Երխանների գիտելիքներ փոխանցելը մի բան է, գործընկերներին՝ բոլորովին այլ բան: Նրանց փորձի թարգմանության մոտեցումներն ակնհայտորեն տարբեր են: Փրկության է գալիս Անդրագոգիան՝ մեծահասակների ուսուցման մեթոդները: Սակայն մենթորության ժամանակ պետք է խուսափել սուր հակադրություններից, խորհուրդ են տալիս հողվածի հեղինակները: Եթե նորեկին դասավանդում է ամենաառաջադեմ աշխատակիցը, նրանց համար կարող է դժվար լինել ընդհանուր լեզու գտնելը: «Super Pro»-ն միշտ զբաղված է եւ միշտ չէ, որ կարող է բացատրել աշխատանքի

բարդությունները փոքրերին հասանելի լեզվով: Այսպես թե այնպես, փորձի փոխանակման մշակույթը դաստիարակելու համար դաստիարակների ջանքերն են պետք: Այդ թվում՝ եւ հմտությունների զարգացման վրա՝ ոչ միայն գիտելիքների փոխանցման, այլեւ գիտելիքների ընկալման համար:

Ուսումնական հաստատությունների աշխատողների մանկավարժական որակավորումների ձեւավորման եւ զարգացման ամենաարդյունավետ ուղիներն են այլ դաստիարակների առաջադեմ մանկավարժական փորձի ուսումնասիրությունն ու օգտագործումը, նրանց ինքնուրույն մեթոդական աշխատանքը, մանկավարժական ինքնակրթությունը եւ ուսուցման եւ դաստիարակության անձնական փորձի վերլուծությունը:

ԳԼՈՒԽ 2

Դաստիարակների համագործակցությունը հնտեզրված դասերի կազմակերպման շրջանակներում

Ժամանակի մարտահրավերներով պայմանավորված՝ մեծացել է նաև սովորողների հետաքրքրությունների շրջանակը: Սովորողի բազմակողմանի զարգացման ու համակողմանի դաստիարակության իրականացումը դժվար է պատկերացնել առանց միջառարկայական կապերի օգտագործման, առանց սովորողների հետաքրքրությունների բարձրացման: Ուստի այսօրվա կրթական համագործում անչափ կարևորվում է միջառարկայական կապերի տեղն ու դերը : Գիտելիքների ձեռքբերումը և կարողությունների ձևավորումը սերտորեն կապված են միմյանց հետ և մեկը մյուսի համար հիմք ու ելակետ է: Հետևաբար, սովորողներին հնարավորին չափ բազմակողմանի ու ընդարձակ տեղեկություններ տալը, ուրիշ գիտելիքների հետ կապի մեջ դնելը, դրանք շրջանառության մեջ պահելը կարևոր ու վճռող նշանակություն ունեն վերջիններիս աշխարհաճանաչողության համար:

Եթե միջառարկայական կապերը հեշտ ու տեղին, չափավոր ու նպատակային օգտագործվեն, ակամա դրանք կարող են դասի պրոցեսի հիմնական մեխը դառնալ և դասի բուն նպատակը մղել երկրորդ պլանի վրա, դարձնել անկարևոր, ուստի այս գործընթացում անչափ կարևոր է դաստիարակների կշռադատված ու նպատակաուղղված համագործակցությունը:

Ինտեզրված դասերի կազմակերպման ընթացքը բավականաչափ արդյունավետ կարող է լինել մասնակից դաստիարակի համար: Սա համագործակցման ու փորձի փոխանակման անմիջական գործընթաց է, որի ժամանակ բոլոր դաստիարակները հավասարաչափ ջանք են գործադրում, որպեսզի գործընթացը լինի արդյունավետ: Ինտեզրված դասը դասի հատուկ տեսակ է, որի շրջանակներում մեկիսս կացության ման ժամանակ տեղի է ունենում մի քանի առարկաների միաժամանակյա ուսուցումը: Այսպիսի դասի ընթացքում միշտ առանձնացվում է առաջատար առարկան, որը հա

նդես է գալիս որպես ինտեգրիչ, որը նպաստում է ուսուցանվող նյութի խորացմանը, ընդլայնմանն ու հստակեցմանը:

Ինտեգրված դասերը կարող են միավորել ինչպես տարբեր առարկաներն իրենցամբողջ ծավալով, այնպես էլ առանձին առարկաների բաղադրիչներ:

Երկու դաստիարակ պարզում և որոշում են իրենց առարկաների համատեղ հետաքրքրությունը: Այստեղ շատ կարևոր է դաստիարակների փոխգործունեության ճիշտ կազմակերպումը, քանի որ նրանցից յուրաքանչյուրի գործողությունների հաջորդականության արդյունավետությունից է կախված ինտեգրված դասի որակը:

Տարբեր առարկաներից վերցրած այս

բաղադրիչները, որոնք միավորվում են մեկ դասի մեջ, կազմում են մեկ համակարգ, որի շուրջ հավաքվում և մի նոր համակարգ է դառնում ուսումնական նյութը: Որպեսզի ինտեգրվեն, այսինքն՝ ճիշտ ձևով միավորվեն ուսումնական գործընթացի բաղադրիչները, պետք է կատարվեն այնպիսի գործողություններ, որոնք իսկզբանե ունեն ստեղծագործական բնույթ: Այս նախապատրաստական գործունեության ընթացքում առանցքային նշանակություն ունեն դաստիարակների ի համագործակցելու, իրարից սովորելու, ընդհանուր նպատակներ ու խնդիրներ լուծելու կարողությունները: Նախապատրաստական գործունեության ընթացքում դաստիարակը որոշում է.

- ինտեգրված դասի անցկացման իրող դասատուներն ու նպատակը;
- համակարգ ձևավորող բաղադրիչների մեջ առաջատարի և երկրորդականի առանձնացումը;
- ինտեգրման ձևը;
- միավորվող նյութերի միջև կապերի բնույթը
- նյութի հաջորդականության կառուցվածքը
- նյութի ներկայացման միջոցները;
- դերերի բաշխումը ինտեգրվող առարկաների դաստիարակների միջև
- սովյալ դասին սովորողների ուսուցման վերահսկման ձևերն ու տեսակները:

Այսպիսով, ելնելով ինտեգրված դասի տեսակից և ինտեգրվող առարկաների դասերի տիպերից, դաստիարակները համատեղ կազմում են իրենց դասի նպատակները՝ գուգակցելով ընդհանուրը մասնավորի հետ, շտկապելով ինտեգրվող նյութի բովանդակությունները տարբեր առարկաների տեսանկյուններից:

Ուսուցման գործընթացում կարևոր տեղ պետք է հատկացնել միջառարկայական կապերին, որոնք ուսուցման հաջողության անհրաժեշտ պայմաններից են: Միջառարկայական կապերի մասին Յ.Ա. Կոմենսկին իր «Մեծ դիդակտիկա» աշխատությունում նշում է, որ ուսումնական առարկաների փոխկապակցված ուսուցումը երեխաներին սովորեցնում է բացահայտելու ուսումնասիրվող առարկաների և երևույթների միջև եղած կապերը.

«Ամեն ինչամրապնդել բանականության

հիմունքներով նշանակում է ամեն ինչ սովորել՝ մատնացույց անելով պատճառները, այսինքն՝ ոչ միայն ցույց տալ, թե ինչպես է այս կամ այն բանը տեղի ունենում, այլ նաև ցույց տալ, թե ինչու դա այլ կերպ լինել չի կարող: Չէ՞ որ իմանալ որևէ բան նշանակում է իրը ճանաչել իր փոխկապակցվածության մեջ»: Միջառարկայական կապեր գոյություն ունեն հատկապես տեխնոլոգիա, մաթեմատիկա, երկրաչափություն, կերպարվեստ, ֆիզիկա առարկաների միջև: Այդ առարկաներից յուրաքանչյուրի ուսուցման ընթացքում ձեռքբերված գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները լայնորեն կիրառվում են մյուս առարկաների ուս

ուցման գործընթացում: Այստեղ կրկին պետք է կարևորենք դաստիարակի փոխգործակցությունը, մի նպատակի համար կոլեկտիվ աշխատանքը :

Կրթության կարևորությունը

գնահատելով՝ պետք է ընդունենք, որ կրթության միջոցով կարելի է հասնել հասարակական և մտածողության, հոգևոր բարոյական և մշակութային

արժեքների զարգացման: Ինտեգրված ուսուցումը, ապահովելով տարբեր առարկաների գիտելիքների համակցումը, նպաստելու է հետազոտական հմտությունների, ստեղծագործական կարողությունների ձևավորմանը և դրանց հիմքի վրա նրանց կայուն զարգացման իրականացմանը: Չմոռանանք, որ ուսուցման այս տեսակը կարելի է համարել հաջողված միայն մանկավարժական առողջ համագործակցության արդյունքում:

Առարկայական մասնախմբերը՝ որպես Դաստիարակների համագործակցության ու փոխօգնության հարթակ

Մեթոդական միավորումը ուսումնական հաստատության մեթոդամանկավարժական գործունեության հիմնական կառուցվածքային տարրն է, որն իրականացնում է ուսումնական, դաստիարակչական, մեթոդական և արտադասարանական աշխատանքների համակարգումը մանկապարտեզում: Մեթոդական միավորումների աշխատանքը բազմաբնույթ է: Այն միտված է դաստիարակի մասնագիտական որակների բարձրացմանը՝ խրախուսելով կոլեկտիվում աշխատելու և համագործակցելու վերջինիս ցանկությունը:

Առարկայական մեթոդական միավորման բոլոր անդամներն ունեն հավասարազոր իրավունքներ ու պարտականություններ: Իրենց կատարած աշխատանքով վերջիններիս աշվետու են մեթոդական միավորման նախագահին, ով ի պաշտոնե համակարգում էմիալ որման աշխատանքները՝ դրանք ամփոփելով միավորման նիստերի ժամանակ: Առարկայական մեթոդական միավորումների նիստերը զուգարվում են առնվազն յուրաքանչյուր ամիսը մեկ անգամ: Սահմանված կարգով նիստերն արձանագրվում են: Մանկավարժական այսօղակի գործունեության հենքում մանկավարժական որակների բարձրացումն է: Այստեղ իրականացված բազմաբովանդակ գործառույթները օգնում են դաստիարակին համակարգել իր ողջ մարդկային ներուժը, աշխատանքին մոտենալ ստեղծագործաբար, գնալ նոր ու հետաքրքիր գաղափարների որոնման ճանապարհով: Ուսումնական գործընթացը համակարգվում է, քանի որ մինպատակի իրագործման համար աշխատում է մանկավարժների ամբողջ մի թիմ, բացառվում է ցանկացած անհատական շահ, բոլորը գործում են նպատակ ունենալով համակարգել ուսումնադաստիարակչական գործընթացն ու բարձրացնել սովորողների կրթության որակը:

Ժամանակակից կրթությունն ուղղված է սովորողների մտածողության, մասնագիտական նախաձեռնողականության, ինքնուրույնության զարգացմանը ինչը կապահովի մրցունակ մասնագետի պատրաստումը: Մանկապարտեզի գերխնդիրն է կոմպետենտ մանակավարժ ունենալը, ով արագ հարմարվում է փոփոխություններին, կրեատիվ է, կողմնորոշվող, անընդհատ քարմացնում և ավելացնում է իր մասնագիտական գիտելիքները:

Բերենք մեթոդական միավորման ներսում

դաստիարակների համագործակցության մի քանի իրավիճակային օրինակներ: Հումանիտար առարկաների մեթոդական միավորման նախագահը մեկ այլ անգլերենի դաստիարակի հետ ներկայանում է սկսնակ դաստիարակի դասին, որպեսզի իրականացնի փոխադարձ դասալսում: Դասալսման նպատակն էր ստուգել սովորողների մասնակցությունը դասին: Արդյունքում արձանագրվում է, որ սովորողների հիմնական մասը դասին պասիվ էր կամ ոչուշադիր, այլ խոսքով՝ դասը չէր ծառայում նպատակին, և դաստիարակը դասի ավարտին չկարողացավ հասնել չափորոշային պահանջներին: Անշուշտ, պետք է հետևողական լինել, որ արձանագրված խնդիրը ստանա համապատասխանում, դաստիարա

կը հասկանա՝ որտեղ է իրբացթողումը և իրավիճակը շտկվի: Այդնպատակով գումարվում է արտահերթմեթոդական միավորման նիստ՝ սահմանելով հետևյալ օրակարգը.

- դաստիարակները պետք է հանդես գան դասիրնթացքում մեթոդների կիրառման իրենց փորձի մասին մեթոդական գեկույցներով;
- Չեկույցները պետք է ներկայացվեն սահիկաշարի օգնությամբ
- Զննարկման միջոցով պետք է պարզաբանվեն մեթոդների կիրառության առավելություններն ու թերությունները՝ հենվելով կոնկրետ օրինակների վրա;
- Փորձառու

դաստիարակները պետք է ունենան ելույթներ՝ դասի տիպերին, փուլերին վերաբերվող;

- Տեղում պետք է կատարվեն առաջադրանքներ:

Ստացվեց, որ մեթոդական միավորման նախագահը, պահպանելով մանկավարժական էթիկան, խնդրին տվեց համակարգային լուծում: Անշուշտ, կոնկրետ դաստիարակը ծանոթացավ դասալսումների մատյանում արված արձանագրությանը, միավորման նախագահի հետ քննարկեց, վերլուծեց իր բացթողումները:

Ուսումնասիրելով հիմնախնդիրը՝ եկանք եզրակացության, որ դաստիարակի մասնագիտական կոմպետենտության զարգացումն արդի կրթական պահանջների արտացոլանքն է, որում մանկավարժական կոմպետենտությունը սահմանվում է որպես դաստիարակի

գիտելիքների, կարողությունների, իրազեկությունների և մասնագիտական պատրաստվածության մակարդակ, ինչը հնարավորություն է տալիս արդյունավետորեն գործել փոփոխվող սոցիալական, մշակութային և մասնագիտական իրավիճակներում: Ինչպես նաև արձանագրեցինք, որ դաստիարակի

մասնագիտական որակների բարձրացման համար անգնահատելի է համագործակցությունը գործընկերների հետ՝ ինչպես ուղիղ, այնպես էլ առարկայական մասնախմբերի աշխատանքների շրջանակներում:

Կարծում ենք, որ աշխատանքի ուսումնասիրության ընթացքում զանազան ձեռնարկների ուսումնասիրությունը թույլ կտա մեզ էլ ավելի համակողմանի պատկերացնել հետազոտության թեմայի արդիականությունը, դրանից բխող խնդիրները: Կարծում ենք՝ որ աշխատանքը կծառայի իր նպատակին՝ դառնալով մեզ համար առիթ՝ գործընկերների հետակտիվ համագործակցային հարաբերություններն էլ ավելի ամրացնելու համար:

Դաստիարակների համագործակցության կառուցման ռազմավարություններ

Կազմակերպչական մոդելները հեշտացնում են, բայց չեն երաշխավորում համագործակցությունը: Այն, թե ինչպես են դաստիարակները ներգրավվում մոդելի մեջ, կարող է փոփոխություն կատարել: Դաստիարակի անձնական դիրքորոշումն այն մասին, թե արդյոք նրանք «պետք է» կամ «ցանկանում են» մասնակցել կազմակերպչական մոդելին, կարևոր է հաջող համագործակցության համար: Հավասարապես կարևոր է հասկանալ, թե ինչպես արդյունավետ կերպով ներգրավվել գործընկերների հետ համատեղ աշխատանքի մեջ:

Ինչպես մյուս հմտությունների դեպքում, մենք համագործակցության ավելի մեծ կարողություն ենք ձեռք բերում՝ պրակտիկայի հնարավորությամբ: Ձեր Մանկապարտեզում

Դաստիարակի համագործակցությունը նախաձեռնելու կամ վերակենդանացնելու համար փորձեք այս հինգ ռազմավարությունները:

1. Ստեղծեք իսկապես ընդհանուր տեսլական եւ նպատակներ: Սեփականատիրության մակարդակը, որը նրանք զգում են գործընթացում, ազդում է այն բանի վրա, թե դաստիարակներն իրականում որքան են ներդրումներ կատարում համատեղ աշխատանքի մեջ: Համատեղ տեսլականը եւ նպատակները կարող հանգեցնել սեփականության այդ զգացողությանը: Օրինակ՝ բացահայտեք ձեր թիմի ընդհանուր տեսլականը՝ հոգալու սովորողների եւ սովորողների ուսման մասին, սահմանեք նպատակներ՝ կապված այդ տեսլականի հետ, քննարկեք, թե ինչպես կարող է թիմի աշխատանքը օգնել հասնել այդ նպատակներին, եւ հաճախ ստուգեք՝ առաջընթացը գնահատելու համար: Աշխատանքի եւ թիմի տեսլականի միջեւ ամուր կապը կարող է օգնել անհատներին տեսնել նպատակը եւ տեր կանգնել գործընթացին:

2. Չարգացնել համայնքի զգացումը: Իր հիմքում համագործակցությունը

հարաբերական է: Ձեր գործընկերների հետ ծանոթանալը, նրանց կրքերը հասկանալը եւ անձնական մակարդակով շփվելու համար ժամանակ հատկացնելը կարող է օգնել անդամներին ձեռք բերել փոխադարձ հարգանք եւ նայել ուրիշների մոտ ընկալվող տարօրինակություններին: Համատեղ արժեքների եւ պարտավորությունների հաստատումը կարող է միավորել խմբին եւ ապահովել նրանց հավաքական աշխատանքի նպատակը: Ինչպես բոլոր հարաբերությունները, համագործակցային համայնքը ժամանակի ընթացքում զարգանում է եւ պահպանելու համար աշխատանք է պահանջում:

Վստահությունը ազդում է համատեղ աշխատանքի արդյունավետության վրա: Խմբային պարտավորությունները հարգելը, ինչպիսիք են հանդիպումներին լիարժեք ներկա լինելը եւ ուրիշների մեջ լավագույնը տեսնելը, օգնում է վստահություն հաստատել եւ ստեղծել համախմբված համայնք: Համայնքը զարգացնելու այլ ուղիներ ներառում են ավանդույթների հաստատումը, ձեռքբերումները նշելը եւ անհատական ներդրումների ճանաչումը:

3. Բացահայտել խմբի նորմերը: Եկեք ընդունենք, որ համագործակցությունը երբեմն

կարող է անհարմար կամ սթրեսային լինել: Երբ մենք թափանցիկ ենք մեր աշխատանքի եւ մեր համոզմունքների մասին, մեր գործընկերները կարող են տեսնել մեր սահմանափակումները, ինչպես նաեւ մեր ուժեղ կողմերը՝ դնելով մեզ խոցելի վիճակում: Գործընկերների հետ կիսվելը եւ վստահելը պահանջում է քաջություն եւ խոնարհություն: Վստահության մթնոլորտը կարող է օգնել ստեղծել անվտանգ միջավայր, որն անհրաժեշտ է բաց հաղորդակցության համար:

Խմբային նորմերի բացահայտումն ու հաստատումը նույնպես կարող է օգնել զարգացնել այդ անվտանգ միջավայրը: Նորմերը կարող են ներառել դերերի եւ պարտականությունների սահմանում, միջանձնային հաղորդակցության համար արձանագրությունների օգտագործում եւ ժամանակի կառավարման պարամետրերի ուրվագծում: Թիմի յուրաքանչյուր անդամի ուսուցման ոճերին, կարիքներին, հետաքրքրություններին, վախերին եւ հույսերին ծանոթանալու համար ժամանակահատկացնելն օգնում է ձեւավորել նորմերը, թե ինչպես է խումբը. ներգրավվող ընդհանուր աշխատանքում: Օգտագործեք քննարկում եւ երկխոսություն: Անկախ նրանից, թե նրանք ինտեգրում են ուսումնական պլանը, վերլուծում են տվյալները կամ ուսումնասիրում նոր պրակտիկա, թիմերը պետք է հասկանան երկխոսության եւ քննարկման դերերն ու տարբերությունները: Նրանք հավասարապես կարելու են խմբային

գործընթացի համար:Քննարկումը առաջ է տանում գրույցը: Քննարկման ընթացքում անհատները հայտարարում են իրենց կարծիքները՝ կոնսենսուս ստեղծելու կամ որոշումներ կայացնելու նպատակով:

Ընդլայնված մանկավարժական փորձ

Սրանք մանկավարժական գործունեության նոր օրիգինալ ձևեր, մեթոդներ, միջոցներ, մեթոդներ են, որոնք բացահայտվել էլ մշակվել են ուսուցման գործընթացիորակի էլ արդյունավետության բարելավման, ուսանողների կրթության էլ զարգացման ուղիների էլ միջոցների ստեղծագործական որոնման գործընթացում:Ավելին՝ նշանավոր դաստիաւակ Ուշինսկին մի անգամ գրել է. «Դուք պետք է միայն գաղափարներ ընդունեք, բայց դրանք պետք է ինքնուրույն զարգացնեք՝ հաշվի առնելով ձեր հատուկ հնարավորությունները»:«Հիմք ընդունելով այն, ինչ գտել են ուրիշները, փնտրեք ինքներդ: Միեւնույն ժամանակ, նրանց աշխատանքի համակարգը ծնվում է, այլ ոչ թե պատճենվում »:Մանկավարժական առաջադեմ փորձի արդյունավետ ուսումնասիրությունն ապահովվում է այնպիսի ձևերի էլ մեթոդների համալիր կիրառմամբ, ինչպիսիք են փորձառու դաստիարակների դասերին հանախելը էլ արտադասարանական գործունեությունը՝ առաջադեմ փորձի «կրողը», ուսումնասիրելով նրանց պլանավորման էլ հաշվապահական փաստաթղթերը, այցելելով էլ վերլուծելով «բաց» դասերը, ձայնագրությունները: դասերի վերլուծություններ, գրույցներ փորձառու դաստիարակների գործընկերների հետ էլ այլն:Դասին, ինչպես ոչ մի տեղ, բացահայտվում են դաստիարակի հնարավորությունները, նրա պատրաստվածության աստիճանը, հմտությունը, էրուդիցիան, մանկավարժական ոճը, մանկավարժական տեխնիկան, այն ամենը, ինչ կազմում է մանկավարժական փորձը, մանկավարժական հմտությունը:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ-ԾԵՓ

Թեմա - „Ա”” տառ

Նպատակ- Չաւագնել տեսողական հիշողությունը,շարժունակությունը մատիկների ծեփամածուկի հետ աշխատելիս:Ամրապնդում ենք գրանանաչության պարապմունքից „Ա”” տառը:Աշխատանքը ավարտել ժամանակին,զարգացնելով ժամանակի մեջ կողմնորոշումը :

Խթանման փուլ- Հարցերի միջոցով վեր հանել երեխաների գիտելիքները „Ա” հնչյունով

Իմաստի ընկալման փուլ-Երեխաներին առաջարկել կարմիր գույնը,քանի-որ „Ա” Չայնավոր հնչյուն է ապա ծեփանյութը փափկեցնել,բաժանել Յմասի և ձեռքի ճիշտ շարժումներով ստանալ գունդ ,ապա գնդից ստանալ գլաններ:

Չափանիշները- Ընտրել կարմիր գույնը պահպանել մասնիկների համաչափությունները և աշխատանքը ճիշտ ժամանակին ավարտել,կարողանալ օգտվել ցուցադրվող օրինակից

Մեթոդիստի դիտարկումը

Պարապմունք «Ծեփ»

Դաստիարակ ` Մ. Մխիթարյան

Այսպիսով ` ավագ խմբում դիտարկեցինք պարապմունքների «ծեփ»-ը, որտեղ երեխաները ծեփել էին «ա» ձայնավոր հնչյունը:

Վերհիշելով նախորդ պարապմունքից ` գրաճանաչությունից «ա» ձայնավոր հնչյունը, հնչեցնելով մի շարք հանելուկներ, «ա» հնչյունով բառեր, որտեղ գերակշռում էր «ա» ձայնավոր հնչյունը, այնուհետև ֆիզկուլտ դադարից հետո սկսեցին պարապմունքը ` ծեփի:

Պարապմունքի նպատակն է զարգացնել տեսողական հիշողությունը, ամենակարևոր նպատակներից մեկը ` մանր մոտորիկայի զարգացումն է: Եթե ծեփը դիտարկենք որպես պարապմունք և ձեռքի մատների մանր մկանների վարժություն ` ապա այն լավացնում է երեխայի հիշողությունը, խթանում մտավոր կարողությունը, հանում է հուզական լարվածությունը, բալերավում է սրտամկանային համակարգի գործունեությունը, զարգացնում ձեռքի ճարակությունը, շարժումների կորդինացիան: խորհուրդ է տրվում մանր մոտորիկան զարգացնող վարժություններ, պարապմունքներ անցկացնել այն երեխաների հետ, որոնք ունեն խնդիրներ խոսքի զարգացման ուղղությամբ:

Դաստիարակի կատարած աշխատանքը լավ էր: Երեխաների մեծամասնությունը ներգրավված էին պարապմունքին: Երեխաները բավականին ինքնուրույն էին: Դաստիարակը գրեթե չէր միջամտում երեխաների աշխատանքին: Առաջարկեցի որ օրվա երկրորդ կեսի ` աշխատանքների պլանավորման մեջ ներառեն և անցկացնեն նմանատիպ խաղ-վարժություններ ելնելով տարվա եղանակային փոփոխություններից:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հետազոտության ենթակա նյութի ուսումնասիրության շրջանակներում կատարեցինք հետևյալ արձանագրումները՝

- Կրթության որակի բարելավումը պահանջում է, որ Դաստիարակը ունենա մասնագիտական անհրաժեշտ պատրաստվածություն, համապատասխան մասնագիտական և անձնային որակներ, որոց զարգացմանը մեծապես կարող է օժանդակել գործընկերների հետ համագործակցությունը;
- Խրախուսելի է մանկավարժական օրինակելի փորձի փոխանակումը մանկապարտեզում, որը հատկապես մեծ ազդեցություն կարող է ունենալ սկսնակ Դաստիարակների մասնագիտական առաջընթացի վրա;
- Առարկայական մեթոդական միավորումը՝ որպես Մանկապարտեզի խորհրդակցական մարմինների ստորին օղակ, մեծապես նպաստում է Դայակների մասնագիտական որակների բարձրացմանը;
- Խրախուսելի է Դաստիարակների մասնակցությունը առարկայական մեթոդական միավորումների աշխատանքին, որը կարող է Դաստիարակի համար դառնալ սեփական ներուժը ի ցույց դնելու, համագործակցային հարաբերություններ հաստատելու համար;
- Դաստիարակները պետք է հնարավորինս շատ համագործակցեն, բանակցեն խնդրահարույց հարցերի շուրջ, կիսվեն իրենց ձեռքբերումներով՝ պահպանելով մանկավարժական էթիկայի նորմերը:
- Շատ կարևոր է փորձառու Դաստիարակների դերը Մանկապարտեզում : Վերջիններս ցանկալի է, որ հաճախակի հանդես գան մեթոդական զեկուցումներով, սկսնակների համար իրականացնեն ճանաչողական քննարկումներ, կիսվեն իրենց ձեռքի տակ եղած ուսումնամեթոդական ձեռնարկներով, ուղղորդեն ու առաջնորդեն ոչ փորձառու գործընկերներին:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. <https://www.arlis.am/documentview.aspx?docID=74345>
2. ՀՀ հանրակրթության մասին օրենք:
3. [https://aspu.am/website/images/old/upload/file/1\(211\).pdf](https://aspu.am/website/images/old/upload/file/1(211).pdf)
4. ՀՊՄՀ, «Մանկավարժական կրթության զարգացման հայեցակարգ»:
5. <http://gspi.am/media/journal/2014n1b/33.pdf>
6. Ս. Ժ. Արշակյան, Գիտական տեղեկագիր, Դասավանդման մեթոդիկա, Երևան, 2014
7. Ս.Խաչատրյան, Կամուրջներ պատերի փոխարեն, Անտարես, Երևան, 2014.
8. Agarwal, Pooja K. Powerful Teaching. Wiley. Kindle Edition.
9. Sherrington, Tom. Rosenshine’s Principles in Action, John Catt Education, 2019
10. Taylor, K& Rohrer, D., “The Effects of Interleaved Practice”, Applied Cognitive Psychology 24: 837–848 (2010).
<http://uweb.cas.usf.edu/~drohrer/pdfs/Taylor&Rohrer2010ACP.pdf>
11. Willingham, Daniel T. Why Don’t Students Like School?: A Cognitive Scientist Answers Questions About How the Mind Works and What It Means for the Classroom. Wiley. Kindle Edition.
12. 6.Ուսումնական մասնագիտական միջավայր, օժանդակ ձեռնարկ,